

VARIABILNÍ BLUDIŠTĚ

VARIABLE LABYRINTH

Andrea HÜBNEROVÁ a Markéta ČAVAJDOVÁ

Resumé

Článek představuje konstrukční řešení modifikovatelného bludiště.

Abstract

The paper presents design solutions of modifiable teaching aid - labyrinth.

ÚVOD

Jsme studentky Západočeské univerzity v Plzni oboru učitelství pro 1. stupeň, proto jsme se rozhodly zhotovit výrobek, který je zaměřen na cílovou skupinu dětí v předškolním a školním věku. Chtěly jsme vytvořit výrobek, který nebude sloužit jen k hraní nebo k vystavování z estetického důvodu, ale výrobek, který bude pro děti přínosný, a jeho manipulací se u dětí budou rozvíjet klíčové kompetence, jako například spolupráce ve dvojici či rozvoj umění řešení problému.

Proto jsme se rozhodly vyrobit variabilní bludiště, díky kterému se u dětí rozvíjí především prostorová orientace, jemná motorika, především při sestavování „nového“ bludiště. Dále pak obratnost při přemísťování kuličky do cíle.

Další využití bludiště může být následovné:

- Pokus se vytvořit pouze jednu cestu, kterou kuličku dopravíš do cíle. Ostatní cesty budou „slepé“.
- Pokus se vytvořit jakýkoliv počet cest do cíle, ale pouze s použitím omezeného množství hranolů. (Např. 14 x 100mm, 7 x 12cm, 9 x 6dm, 3 x 4cm)
Z tohoto úkolu vyplývá, že dítě se nenásilnou formou procvičí také v mírách a v převodech jednotek délky)
- Pokus se vytvořit libovolný počet správných cest, ale start bude umístěn v rohu a cíl uprostřed bludiště.

Popis výrobku

Bludiště se skládá z několika částí. Ze základní hliníko-plastové desky, z dřevěných hranolů (lipové dřevo) různých délek, z přemístitelného startu, cíle a překážek, které jsou vyrobeny z kovu. Poslední neodmyslitelnou součástí bludiště je skleněná kulička, kterou je možno obměňovat například za polystyrenovou, kovovou, nebo dřevěnou. Na to, jakou má kulička hmotnost, musí děti reagovat rozdílnou intenzitou manipulace s bludištěm.

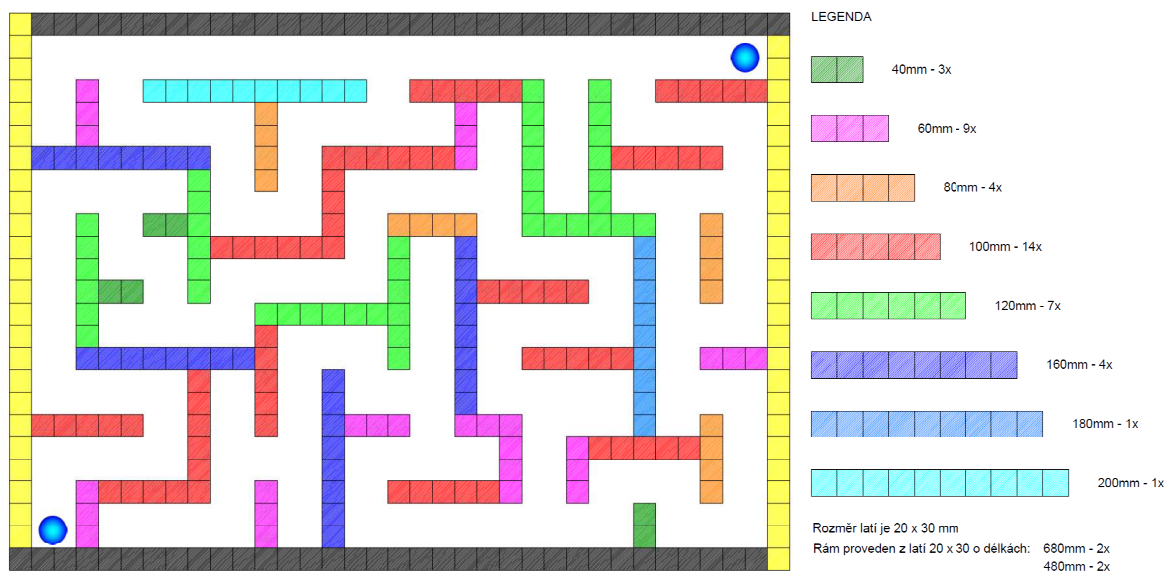
Popis výroby

Výroba by se dala rozdělit do několika fází, podle toho jak se při práci postupovalo. Celkem by se dala rozdělit do 4 fází. A to:

- 1. fáze – vytvoření plánu v PC**
- 2. fáze – výroba základní desky**
- 3. fáze – tvorba dřevěných hranolů**
- 4. fáze – výroba startu, cíle a překážek**

1. fáze

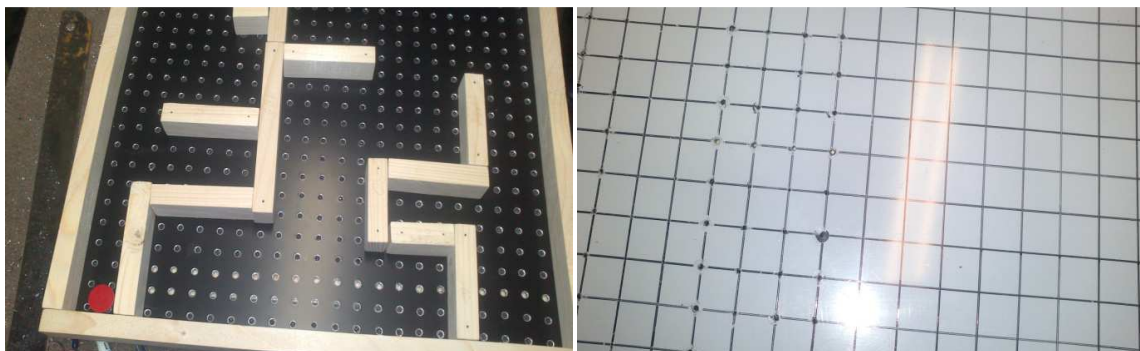
Promyslely jsme si, jaké rozměry by měla základní deska mít, aby bludiště nebylo příliš malé nebo naopak nepřiměřeně velké. Při rozměrech desky jsme také vycházeli z toho, jak velké kvádry budou v bludišti umístovány. Prvotní plánek kreslený v ruce jsme předělaly do elektronické, přehlednější a přesnější podoby.

2. Fáze

Nejprve jsme si připravily na výrobu desky dřevotřískovou překližku, kterou jsme nakonec ale nepoužily, jelikož její tloušťka nevyhovovala následnému vkládání hranolů s čepy. Tudíž jsme zvolily hliníkovo-plastovou desku, kterou jsme vlastnily jako odpadový materiál. Všechny části bludiště kromě kuličky, čepů a vrtů byly vytvořeny z odpadových materiálů. Desku jsme vyřízly v přesně daných rozměrech pomocí přímočaré pily. Následovalo obroušení jejích hran pomocí brusného papíru a velice přesná práce při navrtávání děr. Vytvořily jsme čtvercovou síť (1x1cm), kde každý vrchol čtverce představoval střed navrtávané díry pomocí akumulátorové vrtačky. Nejprve vrtákem o průměru 2,5 mm, aby se zamezilo možným otřepům, poté byly díry převrtány vrtákem o průměru 5,6 mm a opracovány frézou o průměru 8 mm. Na závěr se na desku přivrtaly na pevně dřevěné bočnice, vytvořené z hranolů stejného materiálu a rozměrů jako vnitřní hranoly. Úplně naposled jsme vytvořili podstavné kvádry, které zabraňují při položení celého bludiště na podložku vypadávání rozmístěných hranolů, jelikož tloušťka desky byla menší než délka vsazených čepů.

3. fáze

Z lipového dřeva jsme vytvořily různě dlouhé hranoly o stejné výšce a šířce pomocí cirkulační pily. Následně byly hranoly ohoblovány na hoblovačce. Poslední úprava probíhala pomocí brusného papíru. Na spodní stranu hranolů byla pomocí šablony, z kartonu vyznačen bod, který se odvrstal. Šablona byla čtverec s prostříženým bodem uprostřed. Do odvrtných děr se vsadily čepy nařezané ze svářecího drátu.

4. Fáze

Start cíl i překážky byly vytvořeny z okapních chráničů vrutů. Start a cíl byl rozklepán. Do všech částí byly navrtány díry, do kterých se vsadily uštípnuté nýty. Všechny části byly obarveny pomocí barevných sprejů.

Kontaktní adresa

Andrea Hübnerová a Markéta Čavajdová, Učitelství pro první stupeň ZŠ, KMT FPE ZČU,
Klatovská 51, Plzeň.